

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА ПОЛІТОЛОГІЇ



Факультету соціології та

Т. Ф. Бірюкова

19/01/2024 р.

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ У ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
підготовки бакалаврів
очної (денної) форми здобуття освіти
спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»
освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування»

Укладач: Вагіна Олена Миколаївна, к. і. н., доцент, доцент кафедри політології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри політології

Протокол № 5 від 16 січня 2024 р.
Завідувач кафедри політології
Є. Г. Цокур

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

О. В. Краснокутський

Ухвалено науково-методичною радою
факультету соціології та управління

Протокол № 5 від 22 січня 2024 р.
Голова науково-методичної ради
факультету соціології та управління
Н. В. Горло

2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 28 – Публічне управління та адміністрування	Кількість кредитів – 3	Обов'язкова	
		Цикл професійної підготовки освітньої програми	
Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування	Загальна кількість годин – 90	Семестр:	
		4-й	-
		Лекції	
Освітньо-професійна програма Публічне управління та адміністрування	Змістових модулів – 4	20 год.	-
		Семінарські	
		20 год.	-
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 12	Самостійна робота	
		50 год.	-
		Вид підсумкового семестрового контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Основною метою викладання курсу «Державне управління у зарубіжних країнах» є формування у здобувачів освіти цілісного уявлення про сутність, політико-правові засади та специфіку організації державного управління провідних країн сучасного світу; а також аналіз та узагальнення кращого зарубіжного досвіду задля задоволення потреб Української держави в модернізації державного управління.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Державне управління у зарубіжних країнах» є:

- надання здобувачам освіти цілісного уявлення про особливості організації державного управління найбільш впливових країн світу;
- визначення та аналіз світових тенденцій розвитку державного управління;
- розкриття конституційно-правових засад організації державного управління зарубіжних країн;
- формування навичок порівняльного аналізу;
- застосування набутих знань для розбудови демократичної системи управління в Україні.

За результатами вивчення дисципліни «Державне управління у зарубіжних країнах» студент повинен

знати:

- базову інформацію щодо систем державного управління різних країн світу;
- особливості організації державного управління за умов різних політичних режимів;
- особливості форм державного управління й устрою в зарубіжних країнах;
- характерні ознаки різних партійних і виборчих систем;
- порядок формування, структуру, повноваження парламенту в зарубіжних країнах;
- структуру й функції виконавчої гілки влади в країнах світу;
- особливості організації державного управління в окремих зарубіжних країнах;

вміти:

1. пояснювати взаємозв'язок між формою держави та організацією системи державного управління;
2. розрізняти моделі організації державного управління країн з різними партійними й виборчими системами;
3. обґрунтовувати й оцінювати рівень ефективності державного управління певної країни з огляду на механізми розробки й імплементації управлінських рішень, інформаційно-аналітичного забезпечення функціонування системи управління.
4. порівнювати загальні принципи функціонування систем державного управління провідних країн Європи, Північної Америки, Азії;
5. визначати специфіку організації державного управління таких провідних держав як США, Велика Британія, Франція, ФРН, Японія, КНР, Південна Корея тощо;
6. узагальнювати зарубіжний досвід адміністрування з метою використання в процесі розбудови системи державного управління України;
7. використовувати набуті теоретичні знання й практичні навички у майбутній фаховій діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Державне управління у зарубіжних країнах» студент повинен набути таких **результатів навчання** (знання, уміння тощо) та **компетентностей**:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. РН04. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування. РН06. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.	Бесіда під час лекційних і семінарських занять, проведення порівняльного аналізу, аналіз джерел. Тестування в системі Moodle
ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним. РН13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку. РН18. Критично аналізувати й оцінювати чинну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.	Дискусія, бесіда на семінарських заняттях, аналіз джерел, написання есе, проведення порівняльного аналізу. Тестування в системі Moodle.
ЗК6. Здатність працювати в команді. ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. РН17. Ефективно здійснювати пошукові комунікації у режимі командного вирішення творчих завдань.	Групова робота під час лекційних і семінарських занять, мозковий штурм.
СК3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки. РН02. Застосовувати норми та правила професійного спілкування українською мовою. РН05. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.	Дискусія, бесіда під час лекційних і семінарських занять, публічний захист індивідуального завдання, виступ з тезами на конференції.
СК4. Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ. СК6. Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій. РН08. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.	Розробка презентацій. Виконання практичних завдань за допомогою цифрових технологій.

СК10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.	Обговорення проблемних питань, мозковий штурм.
РН13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.	Виконання завдань до окремих тем і змістових модулів.

Міждисциплінарні зв'язки. Курс «Державне управління у зарубіжних країнах» є обов'язковим у підготовці здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування». Дисципліни, які пов'язані з викладанням курсу «Державне управління у зарубіжних країнах»: «Методи наукових досліджень у публічному управлінні», «Психологія управління», «Основи демократії та права людини».

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Чинники багатоманітності моделей державного управління в світі

Конституційні засади суспільного ладу зарубіжних країн. Поняття суспільного ладу та його значення для соціального (політичного, державного) управління. Складові суспільного ладу. Економічні відносини. Різновиди форм власності (публічна, приватна). Характерні риси соціальної структури сучасних країн. Політична система: значення, структура. Співвідношення політичної влади і державного управління. Політичне управління й державне управління. Модель «адміністрації ефективності» державного управління (В. Вільсон).

Чинники, що визначають багатоманітність моделей державного управління в світі.

Форма держави. Організація державного управління за умов різних політичних режимів. Поняття політичного режиму, його види. Чинники, що визначають встановлення політичного режиму, а також його еволюцію. Демократичний режим: загальні риси й особливості в окремих країнах. Закономірний розвиток демократії, її деформації і перекручення. Авторитарний режим: загальні риси, різновиди. Особливості авторитарних режимів у країнах, що розвиваються. Тоталітаризм та його різновиди.

Особливості форм державного правління й устрою в зарубіжних країнах. Поняття форми правління. Причини різноманіття форм правління. Сполучення принципів поділу влади, верховенства парламенту, «стримувань і противаг». Монархія: поняття і види. Абсолютна монархія: поняття й основні ознаки. Конституційна (обмежена) монархія: дуалістична і парламентська монархія. «Виборна» монархія. Республіка: поняття і види, співвідношення з політичним режимом. Президентська і парламентська республіки: відмінності. Змішана (напівпрезидентська) республіка. Нетипові види.

Унітарна форма політико-територіального устрою: поняття і види. Політико-адміністративний територіальний розподіл, його структура. Територіальна автономія, її види. Контроль центру за місцевим самоврядуванням. Федеративна форма політико-територіального устрою: поняття і види. Різниця між федерацією та конфедерацією. Правове положення суб'єктів федерації і федеральних територій. Розподіл компетенції між федеральною владою та суб'єктами федерації.

Партійні системи зарубіжних країн. Підходи до визначення сутності політичної партії. Відмінність політичних партій від груп тиску і суспільних рухів. Генеза політичних партій. М. Вебер про еволюцію політичних партій. Функції політичних партій. Типологія політичних партій. Кадрові й масові партії. Прагматичні й ідейно-політичні партії.

Поняття партійної системи, види партійних систем (за Дж. Сарторі). Характеристика однопартійних систем, двопартійних систем, багатопартійних систем: двопартійних, поміркованого плюралізму, поляризованого плюралізму, атомізованих. Еволюція партійних систем у світі.

Вибори й референдуми в країнах світу. Вибори – основна демократична цінність. Поняття й основні критерії класифікації виборів (територія, предмет обрання, причини проведення, правові наслідки). Головні функції виборів (в умовах різних політичних режимів).

Загальні принципи виборчого права: періодичність, альтернативність, прозорість, обов'язковість виборів. Поняття ценових обмежень, їх різновиди (цензи осілості, громадянства, статі, віку, майна тощо). Зміст принципів рівності прав виборців і кандидатів, добровільного голосування та гарантії таємниці голосування. Поняття «абсентеїзм», його причини та негативні наслідки.

Основні стадії виборчого процесу. Одномандатні і багатомандатні виборчі округи. Обов'язкова і добровільна форми реєстрації виборців. Процес формування партійних списків. Інститут грошової застави. Засоби переконання виборців. Сучасні способи голосування. Прямі й непрямі вибори.

Сутність виборчої системи (у широкому та вузькому значеннях). Основні типи виборчих систем: мажоритарна, пропорційна, змішана. Різновиди, переваги й недоліки різних типів виборчих систем.

Змістовий модуль 2. Роль вищих органів державної влади в системі державного управління зарубіжних країн

Органи законодавчої влади в країнах світу. Парламент. Соціальне призначення і політична роль парламенту як органу народного (національного) представництва. Лобізм. Палати парламенту: кількість, порядок формування і значення в діяльності парламенту. Компетенція парламенту: функції, повноваження й акти. Внутрішня організація парламенту і його палат. Внутрішні керівні органи. Комісії і комітети. Статус депутата. Юридична природа депутатського мандата. Права й обов'язки депутата.

Парламентські процедури. Законодавчий процес, його стадії. Бюджетний процес. Форми парламентського контролю за державною адміністрацією. Судові процедури. Погоджувальні процедури.

Інститут глави держави в зарубіжних країнах. Соціальне призначення і політична роль глави держави. Види глав держав. Порядок заміщення посади одноособового глави держави. Відповідальність глави держави.

Компетенція глави держави в залежності від форми правління. Взаємовідносини з парламентом, урядом, державним апаратом. Апарат глави держави, його політична роль.

Виконавча гілка влади в країнах світу. Уряд. Соціальне призначення і політична роль уряду. Види урядів. Уряд і кабінет. Поняття державної адміністрації. Порядок формування уряду при різних формах правління. Партійний і соціальний склад уряду. Компетенція уряду. Взаємовідносини з парламентом і главою держави. Делеговане законодавство. Глава уряду, його юридичний статус і політична роль за різних форм правління. Урядовий апарат, його функції і політична роль. Основні принципи державної служби.

Муніципальні системи зарубіжних країн. Моделі місцевих органів самоврядування в зарубіжних країнах. Порядок організації, структура і функції муніципальних органів. Адміністративно-територіальний поділ. Особливості муніципальних виборів. Структура та повноваження муніципальних рад. Виконавчі органи та їх види.

Змістовий модуль 3. Особливості організації державного управління в окремих зарубіжних країнах (ч.1)

Організація державного управління у США. Загальна характеристика держави. Територіальні рівні державного управління. Загальнодержавний рівень. Управління на рівні адміністративно-територіальних одиниць. Функції держави та державне управління.

Законодавча влада в системі державного управління. Загальна характеристика. Склад і структура парламенту, повноваження та форми роботи. Виконавча влада в системі державного управління. Роль виконавчої влади та її органів. Глава держави і державне управління. Уряд і державне управління. Міністерства (відомства). Судова влада в системі державного управління. Здійснення контролю в системі державного управління.

Державна служба. Система професійного навчання державних службовців.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години						Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин		Лекційні заняття, год		Семінарські заняття, год		о/д ф.	з/дист ф.	Теор. завдання, кількість балів	Практ. завдання, кількість балів	Усього балів
		о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	17	12	-	8	-	4	-	5	-	10	5	15
2	13	8	-	4	-	4	-	5	-	10	5	15
3	17	12	-	6	-	6	-	5	-	10	5	15
4	13	8	-	2	-	6	-	5	-	10	5	15
Усього за змістові модулі	60	40	-	20	-	20	-	20	-	40	20	60
Підсумковий семестровий контроль екзамен	30											40
Загалом	90											100

5. Темі лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин
		о/д ф.
1	2	3
1	Конституційні засади суспільного ладу зарубіжних країн	2
1	Форма держави. Організація державного управління за умов різних політичних режимів	2
1	Особливості форм державного правління й устрою в зарубіжних країнах	2
1	Вибори й референдуми в країнах світу	2
2	Органи законодавчої влади в країнах світу. Парламент	2
2	Виконавча гілка влади в країнах світу. Уряд	2
3	Особливості організації державного управління у США	2
3	Особливості організації державного управління у Франції	2
3	Особливості організації державного управління у Польщі	2
4	Особливості організації державного управління в Японії	2
Разом		20

6. Темі семінарських занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин
		о/д ф.
1	2	3
1	Особливості форм державного правління й устрою в зарубіжних країнах	2
1	Партійні системи зарубіжних країн	2
2	Інститут глави держави в зарубіжних країнах	2
2	Муніципальні системи зарубіжних країн	2
3	Особливості організації державного управління у Великій Британії	2
3	Особливості організації державного управління у Німеччині	2
3	Особливості організації державного управління в Італії	2
4	Особливості організації державного управління у Південній Кореї	2
4	Особливості організації державного управління у КНР	2
4	Особливості організації державного управління в Індії	2
Разом		20

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Написання есе	<u>Есе</u> Обсяг – до 2 стор. друкованого тексту	5 балів - розгорнута, аргументована, змістовна відповідь, демонстрування власної авторської позиції, логічний виклад матеріалу; 4 бала - розгорнута змістовна відповідь, логічно викладений матеріал, але без чіткої авторської позиції; 3 бала - неповна відповідь, не достатньо обґрунтований матеріал, відсутність аналітичного характеру, наявність деяких неточностей; 2 бала - поверховий виклад матеріалу, наявність значних неточностей; 1 бал - короткий поверховий виклад матеріалу, помилкові визначення понять, нелогічна відповідь; 0 балів – повна невідповідність темі завдання, плагіат. Конкретні вимоги до написання та оцінювання есе розміщено у відповідному розділі на сторінці курсу в Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16470 .	5
2	Відповіді на семінарських заняттях	<u>Політичні партії та партійні системи зарубіжних країн</u> 1. Політична партія: ознаки, походження. 2. Структура та функції політичних партій. 3. Типологія політичних партій. 4. Партійні системи: поняття, типологія (Дж. Сарторі). <u>Вибори й виборчі системи</u> 1. Вибори: поняття, класифікація. 2. Принципи виборчого права. 3. Абсентеїзм і його причини. 4. Основні стадії виборчого процесу. 5. Типи виборчих систем. (Навчальний матеріал за ЗМ1 – Розділ 3 Робочої програми)	5 балів – повна змістовна відповідь, оперування багатьма теоретичними джерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції, активна участь в обговоренні різних питань із плану заняття; 4 бала – авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції, активна участь в обговоренні деяких питань із плану заняття; 3 бала – поверховий виклад матеріалу, заснований на знанні теоретичних джерел, але без аналітичної позиції, епізодична участь в обговоренні питань із плану заняття; 2 бала – короткий поверховий виклад матеріалу, слабке знання теоретичних джерел, відсутність активності під час обговорення питань із плану заняття; 1 бал – нечіткі та помилкові визначення понять, недостатній рівень підготовки до деяких питань із плану заняття; 0 балів – відсутність відповіді, неготовність до семінарського заняття.	5

3	Тестування в системі Moodle	ЗМ1 « <u>Чинники багатоманітності моделей державного управління в світі</u> ». (Навчальний матеріал за ЗМ1 – Розділ 3 Робочої програми).	Правильна відповідь оцінюється в 0,5 бала, неправильна – 0 балів. Конкретні вимоги до виконання та оцінювання тестів розміщено у відповідних розділах на сторінці курсу в Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16470 .	5
Усього за ЗМ1	3			15
4	Завдання на вибір: створення хмари слів або розробка презентації	За допомогою сервісу WordArt створити <u>хмару слів</u> на задану тему Формат .pdf, .jpeg або .jpg. <u>Презентація</u> Мінімальна кількість слайдів – 10.	<u>Хмара слів</u> : повнота розкриття теми (наявність 10 ознак) – 2 бала; відповідність зазначеній темі - 1 бал; відсутність фактологічних і граматичних помилок - 1 бал; візуальна привабливість - 1 бал. Конкретні вимоги до виконання й оцінювання хмари слів розміщено у відповідному розділі на сторінці курсу в Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16470 . <u>Презентація</u> : 5 балів – повне розкриття теми, логічність, послідовність, структурованість тексту, наявність доречних і якісних ілюстрацій, дотримання вимог щодо оформлення, відсутність фактологічних і граматичних помилок; 3-4 бала – недостатньо повне розкриття теми, відсутність окремих структурних частин роботи, недостатня структурованість тексту, нечітке дотримання вимог щодо оформлення, наявність поодиноких фактологічних або граматичних помилок; 1-2 бала – поверхове розкриття теми, непослідовний виклад матеріалу, переважання неструктурованого тексту, суттєве недотримання вимог до оформлення роботи, велика кількість фактологічних та граматичних помилок; 0 балів – повна невідповідність темі завдання, плагіат. Конкретні вимоги до виконання й оцінювання есе та презентацій розміщено у відповідних розділах на сторінці курсу в Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16470 .	5
5	Відповіді на семінарських заняттях	<u>Інститут глави держави в зарубіжних країнах</u> Зміст сторінки: 1. Поняття інституту глави держави. Конституційно-правовий статус глави держави в зарубіжних країнах. 2. Особливості правового положення монарха. Порядок заміщення монарха. Повноваження монарха в	5 балів – повна змістовна відповідь, оперування багатьма теоретичними джерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції, активна участь в обговоренні різних питань із плану заняття; 4 бала – авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної	5

		<p>умовах різних форм правління.</p> <p>3. Президент республіки. Порядок виборів президентів. Строк повноважень президента. Порядок заміщення президента. Повноваження президента. Право вето. Імпічмент.</p> <p>4. Інститут контрастигування, акти президента (Навчальний матеріал за ЗМ2 – Розділ 3 Робочої програми)</p>	<p>позиції, активна участь в обговоренні деяких питань із плану заняття;</p> <p>3 бала – поверховий виклад матеріалу, заснований на знанні теоретичних джерел, але без аналітичної позиції, епізодична участь в обговоренні питань із плану заняття;</p> <p>2 бала – короткий поверховий виклад матеріалу, слабе знання теоретичних джерел, відсутність активності під час обговорення питань із плану заняття;</p> <p>1 бал – нечіткі та помилкові визначення понять, недостатній рівень підготовки до деяких питань із плану заняття;</p> <p>0 балів – відсутність відповіді, неготовність до семінарського заняття.</p>	
6	Тестування в системі Moodle	<p>ЗМ2 «<u>Роль вищих органів державної влади в системі державного управління зарубіжних країн</u>».</p> <p>(Навчальний матеріал за ЗМ2 – Розділ 3 Робочої програми)</p>	<p>Правильна відповідь оцінюється в 0,5 бала, неправильна – 0 балів.</p> <p>Конкретні вимоги до виконання та оцінювання тестів розміщено у відповідних розділах на сторінці курсу в Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16470.</p>	5
Усього за ЗМ2	3			15
7	Завдання на вибір: складання глосарія або створення хронологічної інфографіки (timeline)	<p>Скласти <u>глосарій</u> (термін + тлумачення) якомога більшої кількості понять на зазначену тему.</p> <p>За допомогою сервісу Canva створити хронологічну <u>інфографіку</u> на зазначену тему.</p> <p>Мінімальна кількість сторінок – 2.</p> <p>Формат .pdf, .ppt або .pptx.</p>	<p><u>Глосарій</u>: повнота розкриття теми – 2 бала; відповідність зазначеній темі - 1 бал; відсутність фактологічних і граматичних помилок - 1 бал; дотримання вимог до оформлення – 1 бал.</p> <p>Конкретні вимоги до виконання й оцінювання глосарію розміщено у відповідному розділі на сторінці курсу в Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16470.</p> <p><u>Хронологічна інфографіка</u>: відповідність обраній темі - 1 бал; повнота розкриття теми - 1 бал; відсутність фактологічних і граматичних помилок - 1 бал; використання доречних ілюстрацій - 1 бал; візуальна привабливість - 1 бал.</p> <p>Конкретні вимоги до виконання й оцінювання хронологічної інфографіки розміщено у відповідному розділі на сторінці курсу в Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16470.</p>	5
8	Відповіді на семінарських заняттях	<p><u>Особливості організації державного управління у Німеччині</u></p> <p>1. Конституція Федеративної Республіки Німеччини 1949 р.</p>	<p>5 балів – повна змістовна відповідь, оперування багатьма теоретичними джерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції, активна участь в обговоренні</p>	5

		<p>2. Основи державного ладу. 2.1. Партії та вибори. 2.2. Референдум. 3. Вищі органи державної влади. 3.1. Федеральний президент: порядок обрання, строк повноважень. 3.2. Бундестаг і бундесрат. 3.3. Федеральний уряд. 4. Судова система. Федеральний конституційний суд. 5. Федералізм і самоврядування в ФРН. Комунальне самоврядування.</p> <p>(Навчальний матеріал за ЗМЗ – Розділ 3 Робочої програми)</p>	<p>різних питань із плану заняття; 4 бала – авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції, активна участь в обговоренні деяких питань із плану заняття; 3 бала – поверховий виклад матеріалу, заснований на знанні теоретичних джерел, але без аналітичної позиції, епізодична участь в обговоренні питань із плану заняття; 2 бала – короткий поверховий виклад матеріалу, слабе знання теоретичних джерел, відсутність активності під час обговорення питань із плану заняття; 1 бал – нечіткі та помилкові визначення понять, недостатній рівень підготовки до деяких питань із плану заняття; 0 балів – відсутність відповіді, неготовність до семінарського заняття.</p>	
9	Тестування в системі Moodle	<p>ЗМЗ «<u>Особливості організації державного управління в окремих зарубіжних країнах (ч.1)</u>».</p> <p>(Навчальний матеріал за ЗМЗ – Розділ 3 Робочої програми)</p>	<p>Правильна відповідь оцінюється в 0,5 бала, неправильна – 0 балів. Конкретні вимоги до виконання та оцінювання тестів розміщено у відповідних розділах на сторінці курсу в Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16470.</p>	5
Усього за ЗМЗ	3			15
10	Розв'язання задачі (проблемної ситуації)	<p>Розв'язання <u>задачі (проблемної ситуації)</u> у вигляді есе на зазначену тему. Обсяг – до 800 слів (близько 3 стор.)</p>	<p>Есе: 5 балів – розгорнута, аргументована, змістовна відповідь, демонстрування власної авторської позиції, логічний виклад матеріалу; 4 бала – розгорнута змістовна відповідь, логічно викладений матеріал, але без чіткої авторської позиції; 3 бала – неповна відповідь, не достатньо обґрунтований матеріал, відсутність аналітичного характеру, наявність деяких неточностей; 2 бала – поверховий виклад матеріалу, наявність значних неточностей; 1 бал – короткий поверховий виклад матеріалу, помилкові визначення понять, нелогічна відповідь; 0 балів – повна невідповідність темі завдання, плагіат. Конкретні вимоги до виконання й оцінювання есе розміщено у відповідних розділах на сторінці курсу в Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16470.</p>	5
11	Відповіді на семінарських заняттях	<p><u>Особливості організації державного управління в Індії</u> 1. Особливості Конституції</p>	<p>5 балів – повна змістовна відповідь, оперування багатьма теоретичними джерелами, висока аргументованість</p>	5

		<p>Індії 1949 р.</p> <p>2. Специфіка конституційного регулювання правового статусу особистості.</p> <p>3. Державні органи Індії.</p> <p>4. Особливості індійського федералізму.</p> <p>(Навчальний матеріал за ЗМ4 – Розділ 3 Робочої програми)</p>	<p>відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції, активна участь в обговоренні різних питань із плану заняття;</p> <p>4 бала – авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції, активна участь в обговоренні деяких питань із плану заняття;</p> <p>3 бала – поверховий виклад матеріалу, заснований на знанні теоретичних джерел, але без аналітичної позиції, епізодична участь в обговоренні питань із плану заняття;</p> <p>2 бала – короткий поверховий виклад матеріалу, слабе знання теоретичних джерел, відсутність активності під час обговорення питань із плану заняття;</p> <p>1 бал – нечіткі та помилкові визначення понять, недостатній рівень підготовки до деяких питань із плану заняття;</p> <p>0 балів – відсутність відповіді, неготовність до семінарського заняття.</p>	
12	Тестування в системі Moodle	<p>ЗМ4 «<u>Особливості організації державного управління в окремих зарубіжних країнах (ч.2).</u></p> <p>(Навчальний матеріал за ЗМ4 – Розділ 3 Робочої програми)</p>	<p>Правильна відповідь оцінюється в 0,5 бала, неправильна – 0 балів.</p> <p>Конкретні вимоги до виконання та оцінювання тестів розміщено у відповідних розділах на сторінці курсу в Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16470.</p>	5
Усього за ЗМ4	3			15
Усього за змістові модулі	12			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	Усна відповідь на питання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Суспільний лад і державне управління. 2. Розмежування політики і державного управління 3. Вплив форми держави на формування системи державного управління. 4. Демократичний режим: ознаки, різновиди. 5. Авторитарний режим: ознаки, різновиди, ефективність. 6. Тоталітарний режим: різновиди. 7. Форма державного правління та форма державного устрою: вплив на організацію державного управління в зарубіжних країнах. 	<p>Максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання – 5 (кількість питань – 2):</p> <p>5 балів – повна змістова відповідь, оперування багатьма теоретичними джерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної позиції;</p> <p>4 бала – відповідь логічна й послідовна, але окремі аспекти не розкриті;</p>	5x2=10

		<ol style="list-style-type: none"> 8. Республіканська форма правління: ознаки, різновиди. 9. Монархія: ознаки, різновиди. 10. Президентська республіка та її ознаки. 11. Парламентська республіка та її ознаки. 12. Змішана республіка та її ознаки. 13. Унітарна держава, її ознаки. 14. Унітарний устрій в Італії та Польщі. 15. Федерація та її ознаки. 16. Особливості федеративного устрою США та ФРН. 17. Автономія в зарубіжних країнах, загальні ознаки. 18. Парламент у системі державного управління: порядок формування зарубіжних парламентів. 19. Двопалатний парламент. Співвідношення верхньої та нижньої палат. 20. Законодавчий процес в зарубіжному парламенті. 21. Форми контролю зарубіжного парламенту. 22. Правовий статус депутата парламенту, імунітет. 23. Федеральні збори у Швейцарії. 24. Парламент Італії. 25. Парламент Франції: порядок формування, структура, повноваження. 26. Конгрес США: порядок формування, структура, повноваження. 27. Парламент Великої Британії: порядок формування, структура, повноваження. 28. Парламент ФРН: порядок формування, структура, повноваження. 29. Парламент Індії: порядок формування, структура, повноваження. 30. Парламент Японії: порядок формування, структура, повноваження. 31. Парламент Польської Республіки. 32. Вищі органи державної влади в Китайській Народній Республіці. 33. Президент Італійської Республіки: порядок обрання, повноваження. 34. Президент Франції: порядок обрання, повноваження. 35. Президент США: порядок обрання, повноваження. 36. Президент Польщі: порядок обрання, повноваження. 37. Президент Швейцарської конфедерації. 38. Уряд у системі державного управління зарубіжних країн: порядок формування складу. 39. Уряд Великої Британії. Кабінет. Таємнича рада. Тіньовий кабінет. 40. Уряд та Канцлер ФРН. 41. Державні органи виконавчої влади у Франції. 42. Судова влада в зарубіжних країнах. 43. Місцеве самоврядування в Італії. 44. Муніципальна система США. 45. Муніципальна система Великої Британії. 46. Місцеве самоврядування в Республіці Польща. 47. Місцеві органи державної влади у 	<p>3 бала – неповний або поверховий виклад матеріалу, заснований на знайомстві з теоретичними джерелами, але без аналітичної позиції;</p> <p>2 бала – короткий виклад матеріалу, знання основних понять;</p> <p>1 бал - відповідь поверхова, нечіткі та помилкові визначення понять;</p> <p>0 балів – відсутність відповіді.</p>	
--	--	--	--	--

		Франції. 48. Місьцеве самоврядування у Швейцарії.		
Тестування в системі Moodle		1. Тест складається з 20 питань. 2. Час на проходження тесту - 30 хвилин. 3. Порядок виконання питань – послідовний. 4. Надається 1 спроба.	Правильна відповідь оцінюється в 1 бал, неправильна – 0 балів. Конкретні вимоги до виконання та оцінювання тестів розміщено у відповідних розділах на сторінці курсу в Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16470 .	20
Індивідуальне завдання		Виконання завдання передбачає підготовку доповіді з презентацією «Особливості організації державного управління _____ (обраної країни)». Публічні виступи (це є обов'язковою вимогою для зарахування результатів за даним видом робіт) відбуваються за планом наприкінці семінарських занять впродовж 3-го і 4-го змістових модулів. Методичні рекомендації до виконання завдання розміщені на сторінці курсу в Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16470 .	Максимальна кількість балів за завдання – 10: <u>Доповідь:</u> 5 балів - розгорнута, аргументована, змістовна відповідь, демонстрування власної авторської позиції, логічний виклад матеріалу; 4 бала - розгорнута змістовна відповідь, логічно викладений матеріал, але без чіткої авторської позиції; 3 бала - неповна відповідь, не достатньо обґрунтований матеріал, відсутність аналітичного характеру, наявність деяких неточностей; 2 бала - поверховий виклад матеріалу, наявність значних неточностей; 1 бал - короткий поверховий виклад матеріалу, помилкові визначення понять, нелогічна відповідь; 0 балів – повна невідповідність темі завдання, плагіат. <u>Презентація:</u> 5 балів – повне розкриття теми, логічність, послідовність, структурованість тексту, наявність доречних і якісних ілюстрацій, дотримання вимог щодо оформлення, відсутність фактологічних і граматичних помилок; 3-4 бала – недостатньо повне розкриття теми, відсутність окремих структурних частин роботи, недостатня структурованість тексту, нечітке дотримання вимог щодо оформлення, наявність поодиноких фактологічних або граматичних помилок; 1-2 бала – поверхове розкриття теми, непослідовний виклад матеріалу, переважання неструктурованого тексту, суттєве недотримання вимог до оформлення роботи, велика кількість фактологічних та граматичних помилок;	10

			0 балів – повна невідповідність темі завдання, плагіат.	
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

9. Рекомендована література

Основна:

1. Грін О. О. Конституційне право зарубіжних країн. Альбом схем : навч. посіб. Ужгород : Видавництво ФОП Бреза А. Е., 2015. 183с.
2. Ковбасюк Ю. В. Державне управління: навч. посіб. Київ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2013. 324 с.
3. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Державне та регіональне управління». Тернопіль : Б. в., 2015. 147 с.
4. Публічне управління та адміністрування : навч. посіб. / А. О. Азарова, Л. М. Ткачук, Л. О. Нікіфорова та ін. Вінниця : ВНТУ, 2019. 181 с.

Додаткова:

1. Гречко І. В. Особливості проведення виборів глави держави на прикладі таких країн, як ОАЕ, Ізраїль, Італія, Індія та Єгипет. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Юридичні науки. 2018. № 10 (50). Т. 4. С. 27-31.
2. Дахно І. І., Тимофієв С. М. Країни світу : довідник. Київ : МАПА, 2005. 608 с.
3. Державне управління та державна служба : словник-довідник / уклад. О. Ю. Оболенський. Київ : КНЕУ, 2005. 480 с.
4. Конституційне право зарубіжних країн : навч. посіб. / за заг. ред. В. О. Ріяки. Київ : Юрінком Інтер, 2006. 544 с.
5. Публічне управління : термінол. словник / за заг. ред. В. С. Куйбіди, М. М. Білинської, О. М. Петроє. Київ : НАДУ, 2018. 224 с.
6. Публічне управління та адміністрування. Радник-консультант органів державної влади : навч. метод. комплекс / за заг. ред. проф. І. П. Бідзюри, проф. Ю. П. Сурміна, доц. Н. В. Грабовенко. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 500 с.
7. Світові моделі державного управління: досвід для України / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, С. В. Загороднюка, П. І. Крайніка, Х. М. Дейнеги. Київ : НАДУ, 2012. 612 с.
8. Karpa M., Akimova L., Akimov O., Serohina N., Oleshko O., Lipovska N. Public administration as a systemic phenomenon in society. Journal of interdisciplinary research. 2021. № 11, P. 56-63.
9. Vasylevska T., Shevchenko S., Sydorenko N., Gradvsky V., Akimova L. and Akimov O. Development of professional competence of public servants in the conditions of decentralization of public authority. AD ALTA: Journal of interdisciplinary research. 2022. Vol. 12. Iss. 2. Special Iss. XXIX. P. 61-66.

Інформаційні джерела:

1. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / за ред. О. Ю. Амосова, О. С. Ігнатенка, А. О. Кузнецова. Харків : ХарПІНАДУ «Магістр», 2011. 408 с. URL: www.nbuv.gov.ua/books/2011/edu/T5/t5_01.pdf.
2. Європейський демократичний доробок у галузі виборчого права : Матеріали Венеціанської Комісії, Парламентської Асамблеї, Комітету Міністрів, Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи / за ред. Ю. Ключковського. Київ : Логос, 2009. 500 с. URL: <http://www.venice.coe.int/files/CDL-elec-opinions-UKR.pdf>.
3. Європейський досвід державного управління : курс лекцій / за заг. ред. О. Ю. Оболенського, С. В. Сьоміна, А. О. Чемериса, С. В. Загороднюка, О. Л. Приходько, Л. О. Воронько. Київ : Вид-во НАДУ, 2007. 76 с. URL: <http://surl.li/qfavr>.
4. Малиновський В. Я. Державне управління : навч. посіб. Київ : Атака, 2003. 376 с. URL:

- <http://lawdiss.org.ua/books/326.doc.html>.
5. Меленчук Т. М. Особливості виборів президента в США. Треті економіко-правові студії : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених, присвяченої 155-річчю Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова. Одеса : Фенікс. 2020. С. 57-60. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/28309/1/57-60.pdf>.
 6. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/a#Find>.
 7. Офіційний веб-сайт Національного агентства України з питань державної служби. URL: <http://www.nads.gov.ua/control/uk/index>.
 8. Рубцов В. П. Державне управління та державні установи : навч. посіб. для дистанційного навчання / за ред. Ю. П. Сурміна. Київ : Університет «Україна», 2008. 440 с. URL: http://nmetau.edu.ua/file/kdoczn_14389.pdf.
 9. Шевченко С. О., Коваль Г. В. Зарубіжний досвід організації підвищення кваліфікації державних службовців. Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. 2019. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ttpdu_2019_1_39.
 10. Gaievska L., Kveliashvili I., Lipovska N., Ieroshkina O., Niema O., Kokhalyk K. Theoretical foundations of innovation in public administration. Ad Alta. Journal of interdisciplinary research. 2021. P. 6-10. URL: http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/110117/papers/A_01.pdf.